

samme, nemlig at hjælpe, men vi maa blot ikke komme til at hjælpe paa en saa kraftig Maade, at det vil komme til at skade hele Samfundet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Bording har Ordet for en kort Bemærkning

Bording: Netop den Oplæsning, som den højtærede Justitsminister foretog for lidt siden, viste jo, at Svaret var givet overfor en generel Ordning af Moratorielovgivningen, og det var ud derfra, at man fra Erhvervsministeriets Side havde maattet gaa til at fraraade noget saadant. Det har altid været min Opfattelse. Justitsministeriet spurgte de forskellige Organisationer, og da man fik det Svar, at de ikke mente, det var klogt, nødvendigt og forsvarligt, undlod man at fremsætte et saadant Forslag. Det Forslag, som jeg har interesseret mig for, er det, som Husmandsforeningerne har givet deres Tilslutning, og jeg tror, at den højtærede Justitsminister kan være vis paa, at en stor Del af Landboforeningernes Medlemmer ogsaa er enig i, at det er nødvendigt. Jeg har gjort mig til Talsmand for, at man skulde gennemføre det, fordi det vilde have sin Betydning, og jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i, at den langt overvejende Del af de danske Landboere er klar derover, ikke alene de, der er interesserede i det personligt, men jeg føler mig ogsaa overbevist om, at mange, der ikke vil kunne drage Fordel af en saadan Moratorielovgivning indenfor Landbruget, er enige i, at det er en nyttig Foranstaltning.

Naar nu den højtærede Minister for et Øjeblik siden erklærede, at det Forslag, han havde fremsat, var tænkt som en Støtteforanstaltning overfor Landbruget, kan jeg ikke forstaa, hvorfor den højtærede Minister først og fremmest lytter til Bankernes og Industriraadets Indvendinger mod en Moratorielovgivning, men ikke hører efter, hvad Landbrugets Udøvere selv mener om en saadan Foranstaltnings Nytte og Betydning. Heller ikke, som vi havde formet Forslaget, havde det nogen Virkning overfor Realkreditte, overfor Kreditforeningslaan og Sparekasselaan, i det hele taget overfor Førsteprioriteterne, det er kun overfor de sekundære Panter, det kunde have nogen Betydning. Derfor tror jeg ikke, at man ude i Landbruget nærer nogen Ængstelse derfor, jeg tror tværtimod, at man ude i Landbruget nærer store Forventninger til en saadan Foranstaltning.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har Ordet for en kort Bemærkning.

Niels Frederiksen: Jeg maa indrømme, at den højtærede Justitsminister med fuld Ret anfører Landboforeningernes Resolution som Udtryk for Tilslutning til hans Standpunkt fra Erhvervets Repræsentanter. Jeg for mit Vedkommende har aldrig kunnet forstaa, at man blandt Landboforeningernes ledende Mænd kunde tage et Standpunkt til Spørgsmaalet Moratorielovgivning som det, der her blev taget. Jeg har søgt at finde en Begrundelse, og det er endt med, at jeg mener, at man i Landboforeningerne har en overdreven Tro paa en udstrakt Kreditgivnings Betydning for Landbruget. Dette er den eneste rimelige Forklaring paa, at man fra Landboforeningernes ledende Mænds Side kunde undlade at skride ind mod et Sammenbrud for mange af de Tusinder af unge, der staar med den nærmeste Tilknytning til danske Gaardmandshjem, Børn fra disse. Jeg tror, at man i Landboforeningerne i alt for stor Udstrækning har ladet sig paavirke af Opfattelsen af Kreditgivnings Betydning for dem, der kommer, for jeg vil nødig tro, at den Stilling til Moratorielovgivningen, som er taget fra Landboforeningernes Side, er dikteret af en anden Grund, nemlig den, at man i de Kredse har en mere udpræget Interesse i, at en udstrakt Kreditgivning giver en høj Ejendomspris, som giver en Formue at leve af, naar man ikke ønsker at være Landmand mere. Jeg er af den Opfattelse, at man blandt Landboforeningernes ledende Mænd har forset sig paa Kreditgivningens Betydning og har ladet sig lede af Ikke-Landbrugerinteresser i sit Svar paa Spørgsmaalet.

Justitsministeren (Rytter): Maa jeg til det ærede Medlem Hr. Bording sige, at jeg fastholder, at de Erklæringer, der her er afgivet, og som jeg oplæste, er Erklæringer, der er afgivet over det Lovforslag, hvis Grundregler var udarbejdet i Landbrugsministeriet af den daværende Landbrugsminister, og at Justitsministeriet den 3. September i Fjor sendte disse Udtalelser over til Landbrugsministeren, disse Udtalelser, som altsaa angaar hans eget Forslag. Men nu kan vi jo se nærmere paa det i Udvalget, saa bliver vi ogsaa nok enige om dette Punkt.

Maa jeg overfor det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen sige følgende: Der er jo ingen af os, som ikke vil hjælpe i saa stor